

ПЪТЕВОДИТЕЛ ЗА УЧИТЕЛЯ

КАК ДА НАСЪРЧАВАМ И ОБУЧАВАМ УЧЕНИЦИТЕ ДА СЪЗДАВАТ И ПОДДЪРЖАТ ПЕРСОНАЛНО УЧЕНИЧЕСКО ПОРТФОЛИО

ТРИ ОСНОВНИ СЪПКИ

А. Мотивирайте Вашите ученици – *заради какво* е необходимо лично за всеки един от тях да притежават свое ученическо портфолио?; личен практически смисъл сега и за тяхното учебно-познавателно и личностно развитие, както и за кандидатстване в други училища, университети, колежи и пр. (кариерно ориентиране); за кандидатстване за работа и пр. (кариерно развитие); ентузиазирайте ги и ги уверете, че ще бъдете на тяхно разположение.

Б. Ориентирайте Вашите ученици – *какво е* и какво не е персоналното/личното ученическо портфолио?; каква е неговата структура/дизайн?; *как да го създадат* с Ваша подкрепа?; *как да го поддържат*, вкл. при необходимост отново с Ваша подкрепа; видове ученическо портфолио и признаци за избор на един от тях; възможност за комбинации и за промяна в избора при необходимост; кажете им, че по-добрият вариант е да не изтриват нищо, което като информация са въвели, а да архивират (не се знае за бъдеще кога какво може да им потрябва) – в случай на електронно портфолио.

В. Упражнете Вашите ученици – направете заедно поне един фрагмент; нека да съставят поне един кратък текст; част от тях (ако не и почти всички) ще поискат от Вас примерен текст – не предлагайте такъв, за да не подмените неволно тяхната идентичност, само ги насочете относно целта и смисъла на даден текст; обсъдете го заедно, като внимателно и уважително към техните необосновани претенции, незнание, неумение, им посочите подходящи алтернативни думи, словосъчетания и пр. Внимавайте в тази стъпка, тъй като и най-малката емоционално-познавателна неточност от Ваша страна спрямо техните особености, крие риск от съпротива. Помнете, че най-много време и усилия следва да отделите на мотивиращата функционалност на упражнителната стъпка!

* Придържайте се към материалите, които Ви изпратих.

* Добре би било да подготвите някои Ваши тезиси и преди да започнете да напътствате учениците, ми ги изпратите. При необходимост, ще нанеса свои коментари. Така може би да добиете увереност и сравнително спокойствие, че ще се справите.

* ОТНОСНО МИСИЯТА ВИ ДА ОБУЧИТЕ ВАШИТЕ КОЛЕГИ В УЧИЛИЩЕ, Т.Е. ПО-ВАШЕМУ ДА ТРАНСЛИРАТЕ ТОВА, КОЕТО НАУЧИХТЕ ПО ВРЕМЕ НА КУРСА: Добре би

било да подготвите някои Ваши тезиси и преди да Вашето обучение за Вашите колеги, ми ги изпратите. По-ценното и за Вас, и за тях е да приготвите своя презентация за пред тях и ми я изпратите, ако желаете. При необходимост, ще нанеса свои коментари. Така може би да добиете увереност и сравнително спокойствие, че ще се справите.

КОНКРЕТНИТЕ СЪПКИ

1. Изгответе си кратко познавателно и емоционално обръщение към учениците: Какво е персонално (лично) ученическо портфолио и за какво ще ви служи? Какво налага въвеждането на практиката *ученическо портфолио*? Споделете с тях, че и Вие започвате да създавате и поддържате персоналното си *учителско портфолио*. Създайте положително впечатление у тях, че сте в равнопоставени позиции и Вие също ще разчитате на подкрепящ Ви диалог с тях относно Вашето портфолио.
2. Подгответе Вашите ученици, като ги подкрепите да си изградят ясни очаквания – нито пресилени, нито опростени, възможно реалистични за настоящия момент и за близообозримото за тях бъдеще.
3. Внимателно конструирайте общите цели на обучението по Вашия учебен предмет, съобразно ДОИ. Информирайте писмено учениците за тези цели.
4. Внимателно конструирайте критериите си за оценяване на техните учебни постижения. Информирайте писмено учениците за тези критерии.
5. Обяснете на Вашите ученици какво представлява тяхната самооценка и как тя се съотнася към Вашата оценка.
6. Обяснете на Вашите ученици, че ще сте на тяхно разположение за консултиране. Създайте им вътрешен комфорт, че няма да се налага, поне докато привикнат, да бъдат оставени напълно самостоятелно да се справят. Подчертайте, че тези, които смятат, че могат самостоятелно, няма да ги напътствате постоянно. Но им обяснете, че ще е необходимо периодически да проверявате техните портфолия, за да отразявате и Вашата оценка, наред с тяхната самооценка.
7. Преценете как точно портфолиото на ученика ще подкрепя неговото учебно-познавателно и цялостно личностно развитие. Обсъдете с учениците. Акцентируйте върху оценката Ви за неговия напредък съобразно целите, използвайки неговото портфолио, в което той се самооценя. Същевременно внимавайте за дозата внушение, че оценката Ви за техните постижения ще се повлиява от тяхната самооценка. Предпазвайте се от навлизане в територията

на безсмисленото разискване и „пазарене” относно „обективността” на оценката и самооценката.

8. Определете за себе си в този начален етап на създаване на ученическо (а и на учителско) портфолио от кой вариант да е: 1) да описва учебната дейност, т.е. какво и как прави ученикът, за да усвои дадено учебно съдържание/фрагмент; какви резултати постига; 2) да е инструмент за част от Вашата оценка на неговия учебно-познавателен напредък; 3) да е комбиниран вариант. В хода на работата занаяпред имате възможност винаги да промените първоначалната си стратегия.

9) Информирайте учениците относно Вашите очаквания, че те имат възможност да покажат/демонстрират ясно, че са постигнали определени учебни цели на определено равнище и в определена степен.

10) Обяснете им, че всяко доказателство следва да бъде ясно означено за коя цел се отнася, за кое знание, умение и компетентност.

11) Поставете ясно изискване, че всяко доказателство следва да е придружено от писмена обосновка и от параграф за самоанализ.

12) Акцентируйте, че отговорност на ученика е ясно да демонстрира/покаже степен на успешност на постигане на конкретна учебна цел.

13) Обяснете на учениците ясно, че всяко доказателство за напредък се придружава от измерителен формат – по избор (цифрова, точкова, словесно-качествена скала).

В заключение: Моля, не се колебайте и се чувствайте свободни да се консултирате с мен.

Ще откликвам.

проф. д-р Марияна Стефанова